

วิเสสนศัพท์พจนานาม

วิเสสนศัพท์พจนานาม คล้ายๆ กับคุณนาม แต่มีวิธีแจกไม่เหมือนคุณนาม แบ่งเป็น ๒ อย่าง คือ

๑. อนิยม วิเสสนศัพท์พจนานามที่ไม่กำหนดนามนามแน่นอน ไม่ชี้ชัดว่า หมายถึงอะไร หมายถึงใคร เช่น **อภยบุตร ภิภขุ** อ. ภิกษุ รูปใดรูปหนึ่ง **กตรา อุปาสิกา** อ.อุปาสิกา คนไหน **อภญฺ กุล** อ.ตระกูล อื่น เป็นต้น

๒. นิยม วิเสสนศัพท์พจนานามที่บอกความแน่นอน สามารถชี้ชัดลงไปได้ว่า

นามนามนั้นหมายถึงผู้นั้นผู้นี้ สิ่งนั้นสิ่งนี้ เช่น **อญฺ ปุริโส** อ.บุรุษ นี้ **สา อิตถิ** อ.หญิง นั้น **อมุํ กุล** อ.ตระกูล โนน เป็นต้น

อนิยม วิเสสนศัพท์พจนานาม

ย ศัพท์ (ใจ) ใน **ปุงลิงค์** แจกอย่างนี้

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหுவจนะ
ปฐมา	โย ลง สี ปฐมา. เอก. เอา อ กับ สี เป็น โอ	เย ลง โย ปฐมา. พหุ. เอา อ กับ โย เป็น เอ
ทุตिया	ยํ ลง อํ ทุตिया. เอก. ลง อํ คง อ ไว้	เย ลง โย ทุตिया. พหุ. เอา อ กับ โย เป็น เอ
ตติยา	เยน ลง นา ตติยา. เอก. เอา อ กับ เป็น เอน	เยหิ ลง หิ ตติยา. พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ
จตุตถิ	ยสฺส ลง ส จตุตถิ. เอก. แปลง ส เป็น สฺส	เยสํ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ เยसानํ ลง นํ จตุตถิ. พหุ. แปลง นํ เป็น สานํ เอา อ เป็น เอ
ปัญจมี	ยสฺมา ลง สฺมา ปัญจมี. เอก. ลง สฺมา คง สฺมา ยมฺหา ลง สฺมา ปัญจมี. เอก แปลง สฺมา เป็น มฺหา	เยหิ ลง หิ ปัญจมี. พหุ. ลง หิ คง หิ ไว้ เอา อ เป็น เอ
ฉฉฉฉ	ยสฺส ลง ส ฉฉฉฉ. เอก แปลง ส เป็น สฺส	เยสํ ลง นํ ฉฉฉฉ. พหุ. แปลง นํ เป็น สํ เอา อ เป็น เอ

		เยसान์ ลง นั จัฎฐี. พหุ. แปลง นั เป็น ซาน์ เอา อ เป็น เอ
สัตตมึ	ยสมึ ลง สมึ สัตตมึ.เอก. ลง สมึ คง สมึ วั ยมหึ ลง สมึ สัตตมึ. เอก. แปลง สมึ เป็น มหึ	เยสฺ ลง สฺ สัตตมึ. พหุ. ลง สฺ คง สฺ วั เอา อ เป็น เอ

จงเลือกศัพท์มาแจกแบบ ย ศัพท์ ในปุงลิงค์

อญญ อื่น อญญตม คนใดคนหนึ่ง อปร อื่นอีก เอก คนหนึ่ง, พวกหนึ่ง อุภย ทั้งสอง ก็ ใคร, อะไร	อญญตร คนใดคนหนึ่ง ปร อื่น กตร, กตม คนไหน เอกจจ บางคน, บางพวก สพพ ทั้งปวง อิตร นอกนี้
---	--

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหุวจนะ
ปฐมา	อญญตโร	อญญตเร
ทุติยา	อญญตโร	อญญตเร
ตติยา	อญญตเรน	อญญตเรหิ
จตุตถิ	อญญตรสส	อญญตเรสํ อญญตเรसान์
ปัญจมิ	อญญตรสฺมา อญญตรมหา	อญญตเรหิ
จฎฐี	อญญตรสส	อญญตเรสํ อญญตเรसान์
สัตตมิ	อญญตรสฺมิ อญญตรมหิ	อญญตเรสฺ

ลักษณะการใช้

๑. วางนามนามไว้หลังศัพท์เหล่านี้ ถ้าไม่มีนามนาม เวลาแปลให้โยคนามนามมาด้วย

๒. ไม่ต้องแปลออกสำเนียงอายตนิบาต แต่ออกสำเนียงอายตนิบาตที่ตัวนามนาม ถ้าเป็นพหูพจน์ เพิ่มคำว่า “เหล่า”

**ตัวอย่างการโยคนามนาม ต้องมีลิงค์ วจนะ วิภัตติ ตรงกัน
ภิกขุ (ภิกษุ)**

วิภัตติ	เอกวจนะ	พหูพจน์
ปฐมา	โย ภิกขุ	เย ภิกขุ / ภิกขโว
ทุติยา	ยํ ภิกขุ	เย ภิกขุ / ภิกขโว
ตติยา	เยน ภิกขุณา	เยहि ภิกขุहि
จตุตถี	ยสฺส ภิกขุสฺส / ภิกขุโน	เยสํ เยसानํ ภิกขุณํ
ปัญจมี	ยสฺมา ยมฺหา ภิกขุสฺมา, ภิกขุมฺหา	เยहि ภิกขุहि
ฉกฺขี	ยสฺส ภิกขุสฺส / ภิกขุโน	เยสํ / เยसानํ ภิกขุณํ
สัตตมี	ยสฺมี ยมฺหิ ภิกขุสฺมี, ภิกขุมฺหิ	เยสุ ภิกขุสุ

ทดสอบการแต่งประโยค

๑. อ.ภิกษุ ท. เหล่าใดเหล่าหนึ่ง ผู้ไปอยู่ (คจจนต) สู่บ้าน อื่น
ในชนบท บางแห่ง ของพระราชา พระองค์ใด ๆ

๒. อ.ช่างไม้ ไต (วฑฒกั) ผู้ทำงาน ในห้อง ของคฤหาสน์บาง
คน ผู้ถวายอยู่ (เทนต) ซึ่งอาหาร อย่างใดอย่างหนึ่ง ๆ

๓. อ.บุตร ท. ทั้งปวง ของบิดา คนหนึ่ง ผู้อยู่อยู่ (วสนต)
ใกล้ภูเขา ลูกไหน ๆ

ทดสอบการแปลบาลี

๑. ปุณณวโต ปรสฺส รณฺเญ อภเยสฺ หตฺเตสฺ เอโก มณิ ฯ

ตอบ.

๒. อทฺถมานํ อณฺเญสฺ กุณฺมพิกันํ เคหสฺส ทฺวาเร เอกจฺเจ
จตฺตาริ คาวิ ฯ

ตอบ.

๓. อปฺเรสฺ สวากานํ นาถสฺส พุทฺธสฺส สพฺเพ ธมฺมา ฯ

ตอบ.